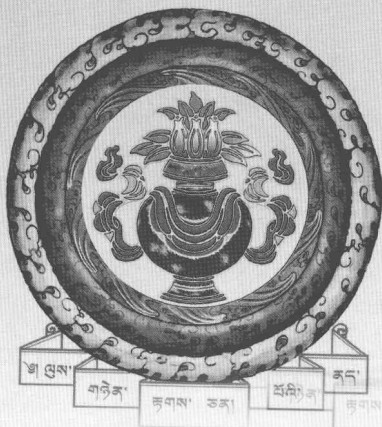

སྙན་བརྒྱད་ཅེ་བུམ་ནག་པོ་དང་མན་ངག་ རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད།

སྒྲུབ་བྱ་མེ་ལྷ་དང་
ཆེ་རིག་འཛིན་པ་ཨ་ཁུན་སྒོ་འཕེལ་བཅས་ཀྱིས་མཛོད།

མན་ངག་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད།

གམ་རིག་གཞུང་གདམས་ཀྱན་གྱི་བཅུད་བཟུས་
བའི་མན་ངག་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱི་
བང་མཛོད་བཞུགས་སོ། །

ཆེ་རིག་འཛིན་པ་ཨོ་ཁུན་སྟོ་འཕེལ་གྱིས་མཛད།

ཚམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོ།
མདུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ། ཟུ་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོ།
བསམ་གཏན།

སྟན་བརྒྱད་པེ་བྲམ་ནག་པོ་དང་མན་
ངག་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད།

སྐྱེས་པུ་མེ་ལྷ་དང་ཆེ་རིག་འཛིན་པ་
ཨོ་རྒྱན་སྒོ་འཕེལ་བཅས་ཀྱིས་མཛད།

སེ་ཁྱོན་དཔེ་སྟན་ཆོགས་པ་དང་།
སེ་ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་པར་བྱ་བ་སྟན།
རྩུ་ཐུང་པར་འདེབས་ཆད་པོད་འགན་འཁུར་གྱིང་སེས་དཔར།
༢༠༠༤ལོ་ལྷ་ལོ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།
༢༠༠༤ལོ་ལྷ་ལོ་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
དེབ་ཆད། ༢༥༠mm×༡༧༩mm ༡/༡༢
དཔར་ཤོག ༡༢
ཡིག་གཏངས། སྟོང་༢༤༠
དཔེ་ཀླགས། ISBN7-5409-2982-0/R • 38
དཔེ་རིན་སྒྲིག་ ༡༩.༠༠

图书在版编目(CIP)数据

藏医精髓与医学宝典/吉布著. —成都:四川民族出版社, 2004. 6

(藏医珍稀古籍丛书; 11)

ISBN 7-5409-2982-0

I. 藏... II. 吉... III. 藏医—研究—藏语
IV. R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 062967 号

主 编: 措入·洛追加措

责任编辑: 央青拉姆

封面设计: 罗追加措 马晓峰

技术设计: 阳纳

《藏医珍稀古籍丛书》之十一

《藏医精髓与医学宝典》

吉布美拉、泽仁真巴·乌杰洛佩 著

四川出版集团

出版发行(成都盐道街3号)

四川民族出版社

四川省新华书店经销

成都蜀通印务有限责任公司印刷

开本: 850mm × 1168mm 1/32

印张: 13

字数: 280 千

版次: 2004 年 7 月第一版

印次: 2004 年 7 月第一次印刷

书号: ISBN 7-5409-2982-0/R·38

定价: 19.00 元

༩༩ །ཀུན་འདུས་ཀྱལ་བ་སྒྲ་མའི་སྤྱན་སྲ་ཏ།
 །ལས་སྒངས་དམ་བཅས་སྒྲིག་གི་ཉིང་པོ་ལུལ།
 །སྤྱབ་པོའི་སྤྱ་དགྲ་སྒྲིལ་བར་མནའ་ལུལ་བ།
 །དམ་ཅན་བཀའ་སྤྱང་ཟླ་དགུ་ལ་ཕྱག་འཆེལ།

ཨ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་བྱང་གཞོན་ནུའི་རྒྱལ།
 གངས་ཅན་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་གར་བསྐྱར་དག་སྐྱོང་འཛིབྱང་ཅེས་བྱ་བ།
 རྒྱལ་བས་ལྱང་བསྟན་སྟེན་མའི་དུས་འདིར་ངེས་དོན་ཆོས་སྐྱེད་ཆེད་སྐྱོབ་པ།
 སྐམ་པོ་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་སྟོན་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདུང།

ཨ། ཁྱ་ཆེན་ཐུགས་ཟེའི་ཀུན་གསལ་སྒྲིངས་ཡངས་ནས།
 མཁྱིན་བཅེའི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་རབ་རྒྱས་ཤིང་།
 ཆོད་མེད་ཐུགས་ཟེའི་སྣང་བ་འོད་ཟེར་ཅན།
 སྤུང་བྱ་སྤྱོད་ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་འདུང་།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༢། |གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡ་གུལ་
གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གསོ་དབྱང་སྐྱོན་གྱི་རིག་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་ན་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་ཞིང་། མཐའ་……
བཞིའི་གསོ་དབྱང་ཀུན་གྱི་སྟིང་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ནོར་བུའི་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གངས་རིའི་ར་བས་བསྐྱར་བའི་ཞིང་ཆེན་པོ་……
འདིར། སྐྱོན་བྱོན་མེས་པོའི་བཀའ་བྱིན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། གསོ་……
དབྱང་སྐྱོར་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཕྱག་ལེན་རི་སྟེང་པ་ཞིག་བདག་ཅག་བྱི……
རབས་ཅན་མས་ལ་བཞག་གནང་བ་ལས། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བཤད་ན།
བྱི་ཤེས་བྱ་གཞུང་གི་སྐྱོར། བྱང་གདམས་པ་དོན་གྱི་སྐྱོར། གསང་བ་ལག་
ལེན་དམར་ཁྲིད་གྱི་སྐྱོར། ཡང་གསང་ཉམས་མུང་ཐབས་གྱི་སྐྱོར་དང་
བཞིར་འདུས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་སྐྱོར་གྱི་ཡིག་ཆ་གངས་ལས་
འདས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས་ཁྱུང་ཤས་ཤིག་ཤིང་པར་དུ་བསྐྱོས་
པའམ་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་པར་སྐྱོན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཕྱད། དེ་……
བྱིངས་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེན་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཡིག་རྟིང་……

གྱིས་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གཏོར་སྤྱོན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་ས་.....
 དྲག་པོ་མ་འབའ་བའི་དབྱུགས་རྒྱན་མ་ཆད་ཅམ་རུ་གནས་པ་ཤིན་རུ་
 ཅ་ཆེ་བའི་དཔེ་རྙིང་དེ་དག་ནི་མདོ་དབྱུག་ཁམས་གསུམ་རུ་ལྷང་ཁྱག་
 སྒེར་དང་། ལས་ཁུངས་སམ་མི་སྒེར་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བདག་རུ་བཟུང་བ་
 ལས། བོད་ཀྱི་གསོ་དཔུང་གི་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 མཁན་སློབ་ས་པ་དང་ལྷན་པའི་སློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ལྷག་བསམ་དོན་
 གཉེར་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཡིས་མཇུག་བའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བས། བོད་
 ཀྱི་གསོ་དཔུང་ལ་སློབ་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་གོགས་དང་
 དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རུ་གྱུར་ཡོད།

ལྷག་པར་རུ་གསོ་དཔུང་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ལྷག་བསམ་དམན་པའི་
 སྤྱི་པོ་རྒྱན་པོ་འགའ་ཡིས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟགས་ནས།
 དཔེ་རྙིང་དེ་དག་བརྒྱ་འབྱེད་དང་སྤྱོད་གསལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་.....
 ལགས་པས། ཡུན་རིང་ན་དཔེ་རྙིང་ཆད་པའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་རུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེས་ན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློག་ལྟར་བཅའ་བའི་ཡ་.....
 རབས་གཞོན་ནུ་མིག་རྒྱུ་རིང་ཞིང་ལྟ་བ་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་འབད་.....
 ཐབས་བྲལ་བའི་ཐུགས་སྤུལ་གྱི་ཁུར་པོ་ལྷུང་པོས་ནོན་བཞིན་ཡོད་པའི་
 གནས་ལུགས་དེ་དག་མཐོང་བཞིན་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་གཡེལ་རྒྱུ་.....
 བྱས་ན་བསྐྱུང་བ་ལ་ཁག་བསྐྱེལ་བའི་ཐེམ་སྤང་མའམ་བཀའ་རྒྱ་མ་.....

ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བསད་པ་རང་ཡིན་པས་ཅི་སྟེ་རུང་།

གཞན་ཡང་། གནའ་རབས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་དེ་དག་ལག་བྲིས་མ་.....
འབའ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་བྱུང་ཆུང་བས་དཔེ་གཅིག་བརྒྱལ་ན་དཔེ་
རྒྱུ་ཆད་ལ་ཉི་ཞིང་ཡིག་ནོར་དང་བསྐྱུས་ཡིག་མང་པོ་བྲིས་འདུག་.....
པས་ཁྱས་དག་དང་ཚག་ཤོག་འབྲི་རྒྱ་བཅས་ཚང་མ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ལ་
རྟོགས་དྲ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

འོན་ཀྱང་འོས་འགན་ཡོད་པའི་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་
སྤང་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པས་འཆོལ་བསྐྱུ་དང་ལེགས་
བསྐྱེགས་དཔེ་རྒྱུ་འགྲེམས་སྟེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ལ་གཟི་.....
བརྒྱུད་ཀྱང་ཆེ་བས་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞིག་.....
ཡིན་པར་གཏོན་མི་ཟེམ།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས། རེད་རྣམས་ཀྱིས་«པོད་ཀྱི་གསོ་
རིག་དཔེ་རྒྱུ་སྟུགས་བསྐྱེགས་གངས་རི་དཀར་པོའི་བྱེད་བཤུ་»ཞེས་.....
པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱར་པོད་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཅམ་ལྟ་
གོན་བྱས་ཤིང་། ཟི་ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་ནས་ཀྱང་དཔེ་ཚོགས་
འདི་ཉིད་དངོས་སུ་དཔེ་རྒྱུ་འགྲེམས་སྟེལ་བྱེད་རྒྱའི་དབུ་ཚུགས་པ་
ཡིན།

དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་སྟུགས་བསྐྱེགས་དང་ཁྱུ་དག་དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་

མཆོག་བྱང་གསལ་བྱེད།

༡༡། ཁ་མོ་གུ་རུ། ད་ལམ་པར་དུ་སྒྲུབ་པའི་མ་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ནི།
བསྐྱར་པར་རྒྱབ་པའི་《སྒྲུབ་རྒྱུད་ལེ་བྱམ་ནག་པོ་》འདིར་ཐེབ་གངས་༡༩ཡོད་
པ་དང་། ཐེབ་རེར་ཡིག་ཐེང་དུག་རེ། ཐེབ་རེར་ཆ་སྟོན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་
ཡོད་པ་དབྱ་ཐེད་དཔེ་བྲིས་རྒྱགས་ལེགས་ལ་སྐྱར་ཡིག་དང་ཡིག་ནོར་ཁྱད་བ།
ཐེབ་རོས་ལ་ནག་ནོག་ཐེད་པའི་བར་ལ་མཆན་བྱ་འབྲུགས་སུ་ཡིག་རྒྱུང་བྲིས་པའི་
འདིའི་རྒྱང་གཞི་ཐོག་ལྟ་ས་ནས་ལྷགས་པར་བཏབ་པ་ཆད་ལྷག་མང་བའི་དེབ་
རྒྱུང་ཞིག་ཀྱང་ལག་སོན་བྱུང་བར་བལྟའི་དབྱུང་གཞི་བྲས་པའི་ཐོག་
སྒྲུག་པོ་སོགས་ཉིད་མཐོའི་ཁག་ལ་ཡང་སྟོས་བལྟ་བའི་དཀར་ཆགས་ཞིབ་ཅམ་
བཞོད་ཡོད།

《མན་ངག་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་》དང་《གག་སྟོག་གསེབ་པའི་མན་ངག་》
《ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཐེད་》བཅས་ཀྱི་དཔེ་ཆན་གསུམ་ནི་ཆབ་
མདོ་སྐྱུན་ཅིས་ཁང་གི་སྐྱུན་གན་ཆོ་རིང་རྩ་རྒྱུ་མཐོ་འདོན་གནང་བས་ཁོང་ལ་
ཆེད་དུ་བུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་དང་འབྲེལ། དཔེ་རྩིང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐོད་ཤོག་
ཐོག་དཔེ་བྲིས་འབྲིང་ཅམ། ཐེབ་རེར་ཐེང་བརྒྱད་རེ་ཐེང་རེར་ཡིག་འབྲུ་
༡༥བྲས་པའི་དཔེ་བྱང་ཐེབ་གངས་༡༧ ཐེབ་རོས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་
པའི་ཁར་བད་བསྐྱས་དང་སྐྱར་ཡིག་ཁྱད་བ། སྐབ་སྐྱར་སོ་སོའི་ཁ་བྱང་.....

འབྲུག་ས་སྤྱི་ལོ་ལ་བཅས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་འཆོལ་བའི་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་
 དཀར་ཆགས་གསལ་པོ་བཀོད་པ་དང་། མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཡིག་ནོར་
 ཁག་ཅིག་བཅས་ཡོད་མོད་ཀྱང་དོགས་གཞི་ཡོད་རིགས་གོང་འོག་དཔེ་ཆན་ཁག་
 ཚང་མའི་ནང་འདུག་པས་དཔེ་བསྟར་ནན་ཏན་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ནང་དོན་ལ་
 འགྱུར་བ་མི་ཡོང་ཆེད་བཟོ་བཅས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་སོར་བཞག་ནས་
 ལུས་ཤུགས་གཙོ་བོ་ལེགས་སྒྲིག་ཐོག་བཞག་ཡོད།

ཐབས་འདིའི་བྱ་དག་ལེགས་སྒྲིག་བྱ་བའི་ལས་ཀ་ནང་དཔེ་སྟོང་གཙོ་སྒྲིག་
 པ་གསེ་རིག་བལྟན་པར་དབུལ་བའི་མིག་བཞིན་གཙུག་འཛིན་ཆེ་བའི་ཁྲོ་བྱ་
 མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སློབ་དང་སྤུལ་ཕྱག་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གྲུས་པའི་སློབ་མ་རི་ཆེ་བལྟན་འཛིན་ཉི་མ་དང་སྟོ་རྩེ་རྩེ་ཆེ་ལྟལ་
 གཉིས་པོས་རྒྱལ་རམ་གང་མང་ཐོབ་བྱུང་བས་ཆེད་དུ་ཁྲོང་ནམ་པར་བཀའ་
 དྲིན་ཆེ་ཞེས་བྱ་བྱུ་དང་འབྲེལ་ལེགས་སློན་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བརྒྱན་ཏེ།

ཆབ་མདོ་སྤྱན་ཅིས་ཁང་མཆིན་མཁྱིས་སྡེ་ཁག་གི་

སྤྱན་པ་བྱ་དེས་ཆེ་རིང་གིས།

༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་༡༡པའི་ཆེས་༡༤

བྱ་བར་རོགས་རམ་གནང་བ་ལ་ཕྱན་གྱིས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱགས་རྩེ་
ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱར་སྤྱས་པ།

དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་དང་།

ནམ་དཀར་དགེ་བའི་གཡུར་འབྲས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ།

གང་མཆིས་སྤྱིད་གསུམ་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་།

བདེ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་ལྟར་ཅིག །

ཇལ་རྒྱ

མདོ་ཁམས་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་ཆབ་འབྱུལ་དགའ་བའི་ཆལ་ནས།

དཔལ་ཁྱོ་ཕྱའི་ཅུ་དགོན་ཐེག་མཆོག་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་སྤྱལ་མིང་པ།

སྤྱ་སྤྱབ་རྒྱ་མཚོ་ནས།

༡༠༠༠ལྷའི་ཁླ་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་ལ།

དཀར་ ཆག

- ལེའུ་དང་པོ། བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུ། (1)
- ལེའུ་གཉིས་པ། ཅ་ཁྲིད། (3)
- ལེའུ་གསུམ་པ། ཅུ་མདོག་ལ་རོས་བཟུང་བ། (7)
- ལེའུ་བཞི་པ། འབྲུ་མདོག་ལ་ནད་རོས་བཟུང་བ། (10)
- ལེའུ་ལྔ་པ། སྒྲུགས་མདོག་ལ་རོས་བཟུང་བ། (12)
- ལེའུ་དྲུག་པ། གསང་སྒོ་བྱུང་བ་རོས་བཟུང་བ། (13)
- ལེའུ་བདུན་པ། བྲག་མདོག་ལ་རོས་བཟུང་བ། (15)
- ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཚད་པ་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཞལ་གདམས། (17)
- ལེའུ་དབུ་པ། ཅ་ཅུ་ན་ལྷགས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་རོས་བཟུང་བ། (18)
- ལེའུ་བརྩ་པ། ཚ་གང་ནོར་ར་རེའི་ཤན་འབྱེད་གཤམས་ལེལ། (21)
- ལེའུ་བརྩ་གཅིག་ གིས་ལན་བསྟན་པ། (23)
- ལེའུ་བརྩ་གཉིས། འཆོ་འཆི་ཁ་དམར་གདགས་པ། (23)
- ལེའུ་བརྩ་གསུམ། རྣན་སྒྱུར། (25)
- ལེའུ་བརྩ་བཞི། བཤལ་བཏང་བ། (30)
- ལེའུ་བཅོ་ལྔ། ཅ་བཤལ་བསྟན་ཐབས། (36)
- ལེའུ་བཅ་དྲུག་ གཏར་ཁ་གདབ་ཐབས་བསྟན་པ། (41)
- ལེའུ་བརྩ་བདུན། བྱད་པར་ཟབ་པའི་སྤྱི་བཅས་མེ་བཅའི་